

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetijske Zveze

z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 12 Din. za pol leta.
Za inozemstvo 26 Din. za pol leta.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisal in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Plaćajte naročnino za drugo polletje!

Roparska politika.

Kadar vlada ne more spraviti rednega državnega proračuna za celo leto pod streho, zahteva od zbornice takozvane dvanajstine, da more gospodariti naprej. Kaj so dvanajstine? Ena dvanajstina je dvanajsti del dovoljenega državnega proračuna za prejšnje leto. Ker sedanja radikalna vlada v Belgradu še ni izdelala rednega proračuna, si tudi ni mogla pomagati drugače kakor, da je zahtevala od narodne skupščine, da ji potrdi tri dvanajstine. Ko je to od Narodne skupščine zahtevala, je obenem tudi s to zakonsko predlogo zahtevala visoke nove davke. Ustavila je v zakonski predlog o dvanajstinah kratkomalo eno točko, v kateri se posebno kmetje in obrtniki neizmerno visoko obdavčujejo.

Naravno je, da je proti tej nepremišljeni zahtevi vlade moral Jugoslovanski klub najodločnejše nastopiti. V proračunskem odseku so vsi trije zastopniki Jugoslovanskega kluba vlado dolžili, da hoče s temi nepremišljenimi davki naše ljudi tako udariti, da ne bi mogli gospodarsko več dihati. Opozarjali so vlado na slabe gospodarske prilike v Sloveniji. Kmetje ne morejo spraviti vina v denar, vsled dveletne suše so se hlevi izpraznili, kmetijski pridelki nimajo vrednosti kakor stvari, ki jih mora kmetijski stan in sploh delovno ljudstvo kupovati. Ali veste, kaj je odgovoril finančni minister? Rekel je, da bi se morali davki na zemljišče najmanj 15 krat povišati, ker je naš denar 15 krat manj vreden kakor pred vojsko. Finančni minister se hoče delati nekakega prijatelja ljudstva, ko ga kar naenkrat za več sto odstotkov davkov obremeni.

Kako je to mogoče, da je vlada upala poseči ravno po davkih na zemljišče in drugih neposrednih davkih. Ali ne bi mogla denarja drugod dobiti za svoje potrebe? Kako so mogli srbski kmetje, ki tvorijo znaten del srbske radikalne večine na to pristati, da se posebno zemlja obdavčuje s tako visokimi davki? To je čisto razumljivo. Sedanji odločilni vladni možje

so skoraj vsi sami bogati ljudje, ki so udeleženi pri velikih in dobrih podjetjih. Po teh virih državnih dohodkov niso hoteli poseči, ker bi s tem sami tudi nekoliko posegli v svoj žep. S svojimi srbskimi kmetjskimi tovariši so pa napravili lepo kravjo kupčijo. V radikalnem klubu, iz katerega so izšli tudi vsi ministri, so se nekateri kmetje zelo upirali proti tako visokemu oderuskemu povišanju davka na zemljišče. Mnogi kmetjski poslanci v radikalnem klubu so pretili, da bi se glasovali proti vladi. Da potolaži svoje ljudi, je napravila zopet novo krivico nad našimi kraji. Vlada je namreč predlagala, da bodo kmetje v Srbiji plačevali samo polovico novega davka v denarju, drugo polovico pa z nakazili na obresti, ki bi jih srbski kmetje morali dobivati iz svote, ki jim je bila z državnimi zadolžnicami priznana na škodo, ki so jo med vojsko pretrpeli. In te obresti bomo morali mi vsi plačevati od skupnih državnih dohodkov. Torej v naših krajih bomo morali plačevati celotne poviške davkov in še davke v Srbiji bomo pomagali plačevati. Ali ni to veličanska krivica?

In še večja krivica je v tem, kar bomo sedaj povedali. Pri nas se plačuje davek od vsega zemljišča in v večji meri kakor v Srbiji, kjer tudi še vsa zemlja ni natančno po gruntovnih knjigah razdeljena. Pri nas so davčni uradi z vso strogostjo na delu, da iztirjajo do zadnjega vinarja vse davke, ne samo to. Davčne oblasti iztirjujejo davke v mnogo večji višini, kakor so bili za naše kraje odmerjeni. Poslanec Pušenjak je na podlagi uradnih izkazov dokazal, da so pri nas v petih mesecih toliko davka skoraj iztirjali, kolikor jih je bilo za celo leto v Sloveniji določenih. Ali je morda vzrok za to strogost v tem, ker dobivajo po finančnem zakonu iz lanskega leta davčni uradniki 3 odstotke od iztirjanjanih davkov zase? Ali hočejo davčni uradi pri nas s to neusmiljenostjo naše ljudi res spraviti na beraško palico? Ali davčni uradi ne vedo, kako prizanesljivi so glede izterjavanja davkov in nalaganja davkov v srbskih krajih? Ali moramo res mi

desetine milijonov več plačevati kot je potrebno in da ti milijoni še poleg vsega drugega pridejo v korist drugim krajem?

Kako je bilo mogoče, da so bili ti davki z večino glasov sklenjeni? Naši poslanci so v polni meri storili svojo dolžnost. Tako v proračunskem odseku kakor v zbornici so najsrditeljeje nastopali proti tem krivicam, ki jih naklada vlada nam Slovencem. Vsi so bili v Belgradu navzoči in vsi glasovali tudi proti vladi in proti tem davkom. Ko bi bila celotna opozicija v Belgradu zbrana: demokratje, srbski zemljooradniki in vsi bosenski muslimani, bi se skoraj gotovo posrečilo dobiti večino proti davkom. Med onimi, ki ga tudi v tem za kmeta važnem trenutku ni bilo v Belgradu je tudi veliki prijatelj kmetjskega stanu gospod Pucelj, ki zna samo čez Slovensko ljudsko stranko zabavljati, ki je pa sam z glasovi svojih strankarjev pomagal z glasovanjem za ustavo, da imajo Srbi tako moč v državi in da gospodarsko vse druge kraje tako izkoriščajo. Sedaj pa ravno ti ljudje in njihovi očetje liberalci skušajo zopet begati slovensko ljudstvo in ga odvrniti od njegovega cilja; od vztrajnega boja za lastno politično in gospodarsko samostojnost slovenskega ljudstva, kriv pa tudi Radić, ki s svojimi sedemdesetimi poslanci doma čepi in pusti, da Srbi naše ljudi tako neusmiljeno izjemajo.

Zadnji hudi boji ob priliki razprave o dvanajstinah so pokazali, da mora slovensko ljudstvo v tem boju za svojo samostojnost vztrajati. Kjer ni politične in gospodarske samostojnosti, tam je sužnost. Dokler ne bo slovensko ljudstvo o svojih gospodarskih in političnih stvareh samostojno odločalo in bo v tem odvisno od Belgrada, nima pravo svobode. Boj za to svobodo bo mogoče še hud in zvezan z žrtvami, a vztrajnost in odločnost je še vsikdar zmogala.

Nepotrebni krediti.

V narodni skupščini je poslanec Brodar krepko zavračal prekomerne zahteve vojnega ministra za ogromne kredite, ki našega kmeta tirajo na beraško palico. V naslednjem prinašamo nekatere odstavke iz njegovega govora,

Gospodje! Naknadni krediti, katere nam je vlada predložila v odobritev, niso malenkostni, ker ti krediti znašajo eno petino vseh stroškov proračuna za leto 1922-1923, in nam kot zastopnikom ljudstva ne sme biti vseeno, kako se troši ljudski denar, zakaj naše ljudstvo ga plačuje z najboljšim namenom, da ga bo vlada uporabila za stvari, ki bodo prišle največ v korist ljudstva.

Imamo v pretresu kredite za ministrstvo vojne in mornarice. Za ministrstvo vojne in mornarice je bilo v proračun za leto 1922/23 določeno 1 milijardo-127 milijonov 394 tisoč dinarjev, sedaj se pa zahteva v naknadnih kreditih še 363.558.302 dinarja. Skupna vsota torej, ki bi prišla v poštev za proračunsko leto 1922/23, znaša skoro poldrugo milijardo dinarjev.

Ako vprašamo gospode iz ministrskih klopi, kako je moglo priti do tako velikega primanjkljaja, dobimo enostaven odgovor: vse se je podražilo, na kar se prej ni računalo. Gospodje, priznati moramo v enem oziru, da je to res. Toda naša dolžnost je, da se prepričamo, ali so se po posameznih ministrstvih upoštevali sklepi, ki se se stori takrat, ko se je delal ta proračun. V proračunu ministrstva vojae in mornarice vidimo, da je bilo takrat sklenjeno, da se zniža število aktivnega vojaštva v kadru za 26.000 mož, to je od 135.000 na 109.000 vojakov. V kolikor pa je nam znano in gospoda vojnega ministra prosim za pojasnilo, če je to res, da se število aktivnega vojaštva ni znižalo. Če je to res, potem se seveda ne moremo čuditi, da je nastal tako velik primanjkljaj, kakor ga izkazuje to ministrstvo. Ako mi vpoštevamo 26.000 vojakov, ki stanajo našo državo letno povprečno okrog 300 milijonov dinarjev, potem dobimo približno vsoto, kakor jo zahteva danes vojno ministrstvo v naknadnih kreditih.

V prvi postavki zahteva ministrstvo vojne in mornarice vojaško prehrano 83 milijonov 545.000 dinarjev. Proti tej postavki, bi ne imeli ničesar, ker hočemo in zahtevamo, da imajo naši vojaki, dobro in zadostno hrano. Ako pa vpoštevamo, da je ta vsota večinoma že porabljena in ker še vedno dobivamo glasove iz posameznih čet, da hrana ni dobra, kakor bi bilo potrebno, da morejo vojaki izvršiti svojo težko vojaško službo, se nam zdi čudno, kako se je moglo toliko potrošiti.

Pri tem bi opozoril gospoda ministra na to, da je ravno v nekaterih posameznih četah hrana vojakov slaba. Znan mi je slučaj, da so imeli v neki četi, kjer je bil dober oficir, ki je imel zmisla za vojake, dobro hrano in da so bili z vsem dobro preskrbljeni. Ko je pa ta oficir odšel in je prišel drug, se je za hrano takoj močno poslabšala in tudi ravnanje z vojaki ni bilo več takšno kot poprej.

V tem oziru prosim gospoda ministra, naj uvede natančno in strogo kontrolo, posebno v tem oziru, če se vojaki pritožujejo svojim predstojnikom, da nimajo dosti in dobre hrane, da te pritožbe vojakov vzame v obzir, jih natančno preišče in krivce kar najstrožje kaznuje. Isto tako je tudi z ravnanjem vojakov. Tu dobimo posebno veliko pritožb. Če se naši vojaki pritožujejo svojim predpostavljenim radi slabega ravna-

nja, jih ti surovo zavračajo, kar je gospodu vojnemu ministru gotovo znano, ker sem baš zadnje dni stavljal nanj vprašanje v zadevi več fantov, ki so se pritožili svojemu predpostavljenemu, a jih je ta zavrnil s temi besedami: »Imaš u srpskoj vojski da cirkneš, a posle da se žališ kod svoga katoličkog Boga.« (Ogorčeni klici na desnici: Žalostno, sramotno! Kaj takega nismo slišali v bivši Avstriji!) Vidite, gospodje, to žali čut človeka, to žali vojaka, ki ima srce za našo državo. Kako more potem vojak imeti veselje do vojaške službe, če se mu na tak način ubija ljubezen do države.

Jaz sem gospodu vojnemu ministru tudi navedel tiste gospode, ki tako postopajo z našimi vojaki. Zato je treba stroge kontrole brez ozira, ali je Slovenec, Srb ali Hrvat. Treba je najenergичnejše nastopiti proti vsem oficirjem in podoficirjem, ki tako postopajo z našimi vojaki in jim delajo take krivice.

V drugi postavki zahteva vojno ministrstvo 145 milijonov dinarjev za nabavo živinske krme in stelje. V proračunu za leto 1922/23 je v te svrhe določena vsota 95 milijonov dinarjev, zahteva se torej v ta namen skupno 240 milijonov dinarjev. Priznati moramo, da se je posebno živinska krma in stelja radi velike lanske suše v vsej naši državi zelo podražila. Toda tu pa moramo pogledati še eno postavko in vprašati, ali je res treba toliko konj in vprežne živine, volov, oslov, mul itd., da jih stalno vzdržujemo v naši vojski. Po lanskem proračunu vidimo, da je v naši vojski teh živali do 40 tisoč. Če mi preračunamo, da nas stane letno 1 konj okrog 12.555 dinarjev, se pravi to z drugimi besedami, da imamo mi za vzdrževanje enega konja toliko stroškov, kakor če bi vsako leto kupili konja in to drago kupili. Ali bi se res ne dalo nekoliko zmanjšati te živine, konj, volov, oslov in druge vprežne živine. Ko sem to poizvedoval, sem čul, da ima pri nas vsaka baterija 24 konj več, kakor se jih v resnici potrebuje in da pogine, v tem oziru bi prosil ponovno gospoda ministra za pojasnilo v koliko je to resnica, dnevno 27 vojaških konj, torej letno okrog 9.000. To se pravi, da moramo mi vsako četrto leto vse konje znova nadomestiti.

Za slučaj pa, da bi mogoče prišlo do vojske v naši državi, mislim, gospodje, da bo v naši državi vsak kmet, pa najsi bo to srbski, hrvaški ali slovenski kmet rad dal državi komoro, konje, vole in vse kar potrebuje država, da jo obvaruje, če ji preti nevarnost od naših sovražnikov. Zato pač ni potrebno, da bi stalno vzdrževali v naši armadi toliko konj, katero vzdrževanje znači tako veliko breme za naše finance. Seveda pa tudi zahtevamo, da se kmetu-seljaku, ki bi bil, kakor sem rekel, pripravljen dati vojski vse, kar ona rabi, tudi pošteno plača vrednost blaga. Tukaj moramo opozoriti gospoda vojne in mornarice na veliko napako, ki ni razveseljiva in ki je kriva, da naš kmet ne more zaupati vojnim oblastem. Bilo je leta 1919., ko se je mobilizirala naša vojska za koroško fronto. Tedaj se je od našega kmeta zahtevalo, da mora dati vse, kar vojska potrebuje, in naš kmet je res rad dal vse, kar je bilo potrebno za koroško fronto. Reklo se mu je, da bo dobil vse to,

kar bo imel škode pri konjih, vozovih in opremi, povrnjeno. Predno je vojska odšla na koroško fronto se je vse to ocenilo, ocenilo se je pa tudi zopet, ko se je vojska vrnila s koroške fronte. 900 kmetov je oddalo vojski to komoro, in škoda se je cenila na 240.000 kron. To torej ni posebno velika vsota, ki se je ocenila in to zakonitim potom s strani vojaške in civilne komisije. Toda ta škoda se še do danes ni izplačala. Mnogo kmetov je, ki niso dobili nazaj ne konj, ne vozov, ne opreme.

Gospodje, ako se postopa na tak način, potem nikar ne pričakujte, da bo naš kmet z veseljem dal komoro za vojsko, ker ne more imeti zaupanja do naše oblasti, če mu ne izplača tega, kar mu je dolžna in to po zakonu. To zahtevamo z vso pravico in dolžnost vlade je, da to izplača. Ako vlada zahteva, da se naš kmet drži zakonov in zakone spoštuje, potem, gospodje, mislim, da je najprej treba da gospodje iz vladnih klopi spoštujejo zakone. Zato je pa nujno potrebno, da se ta dolžna vsota nemudoma izplača.

Ministrstvo vojne in mornarice bi si tudi lahko precej prihranilo pri prevažanju vojakov. Vedno čujete od naših govornikov-Slovencev zahtevo, naj naši vojaki-Slovinci služijo v slovenski pokrajini. (Toma Popović: Naša zemlja je svugde! E, to vam ne valja! Vaši Slovenci treba da idu u Južnu Srbiju in Sumadiju, kao što i naši treba da idu kod vas!) Gospodje poslanci, odkrito povem, da vi dosegate ravno nasprotno, kar mislite doseči. Če bi vi vedeli, kako nezadovoljni so naši vojaki, ki pridejo iz južnih krajev domov, potem bi vi govorili drugače. Ni slabšega razpoloženja, kakor je to, da morajo naši vojaki služiti v krajih, ki jih niso navajeni, kjer je klima nezdrava, kjer razsaja malarija, na kateri umirajo naši vojniki dan za dnem. Vprašam vas, ali je to v interesu države v interesu naroda in vojske? Gospodje, če hočemo imeti dobro armado je treba prvič, da so vojaki zadovoljni, drugič, da so vojaki krepki in zdravi, in ako hočemo to doseči je potrebno, da vojniki služijo v tistih krajih, kjer bi vse to imeli.

Gospodje, ako bi se vpoštevali vsi ti razlogi, ki sem jih navedel v svojem govoru, bi bilo s tem mnogo pomagano našim financam, ki so itak slabe. Mi smo se nadejali, da se bo vsaj sedaj, ko je novi vojni zakon v pretresu, skrajšal rok službe. S tem bi se tudi država zelo razbremenila, prihranile bi se velikanske, več sto milijonske vsote vsako leto za vojsko. Toda žal smo se varali. Vidimo, da bodo ta težka, ako ne še večja bremena, kakor jih imamo danes, ostala še za bodoče. Mi bi želeli, da bi bil rok vojne službe kolikor mogoče kratek, kakor je to v vseh modernih državah. Najboljše bi pa bila narodna vojska, ki bi proizročala najmanj bremen tako državi, kakor tudi ljudstvu. Ljudstvo bi pa tudi bilo najbolj zadovoljno, ker bi bilo doma pri svojem delu, kar bi prišlo v dobrobit države same. Vzdrževati toliko vojakov v stalnem kadru, je pa samo nepotrebno breme za državo in razmetavanje denarja.

Gospodje, ker vidimo, da se ne vpoštevajo naše želje in naše zahteve, ki bi bile v dobrobit državne finance, za državo in

narod, zato mi ne moremo glasovati za te kredite. (Živahno odobravanje in ploskanje na desnici.)

Vojni zakon.

Te dni pričakujemo, da pride vojni zakon v podrobno razpravo pred narodno skupščino. Pozivljamo županstva, da takoj sporoče svoje predloge in nasvete o raznih točkah in določilih tega zakona, ki so po-

trebna, da se spremene, izločijo ali pa na novo uvedejo. Za take predloge so v prvi vrsti poklicana županstva, ki imajo največ posla z vojaškimi stvarmi. — Zato naj pošljejo županstva brez odloga svoje predloge »Županski zvezi za Slovenijo« v Ljubljani, ali pa še bolje — naravnost Jugoslovanskemu klubu v Beogradu, in sicer še tekom tega tedna, ker se bo zakon — kakor izvemo iz poslanskih krogov — že v enem tednu podrobno razpravljaval v zbornici.

Gospodarski obzornik.

Vinska kriza.

Narodni poslanec Anton Sušnik je skupno z dr. Hohnjecem stavil na ministra trgovine in industrije upit radi vinske krize, ki preti ugonobiti našega vinogradnika. Ker je v upitu jasno popisan vzrok in razvoj te krize, ga tu v celoti prinašamo.

Pridelek vina v naši državi je tolik, da ga je nemogoče konsumirati doma ter so mora izvažati. Vino je eden izmed najvažnejših izvoznih predmetov. Kolikor sem mogel dobiti statističnih podatkov, bi se ga moglo izvoziti malo računano, okoli 1 milijon hektolitrov na leto. V resnici pa se ga ni od jeseni leta 1921 do novembra 1922 izvozilo niti 100.000 hl. Vzrok je iskati v tem, ker nima naša država glede izvoza vina s tujimi državami nobenih trgovskih pogodb. V jeseni leta 1922 se je sicer sklenila s Češkoslovaško republiko pogodba, po kateri bi mogla naša država izvoziti na Češko 500.000 hl vina, Češka pa nasprotno uvoziti k nam 500.000 hl piva. Ta pogodba pa se, kolikor mi je znano, še do danes ne izvršuje, največ menda vsled tega, ker Češka v pogodbi glede carine in trošarine ni ničesar popustila ter bi bilo na meji od litra na carini, trošarini in prevozu treba plačati 6.40 čeških kron, vsled česar bi bilo naše najboljšo vino mogoče prodati liter samo po 3.20 Din. Ta okolnost je vsak izvoz vina onemogočila in naše narodno gospodarstvo je utrpelo veliko škodo. Težko prizadeta je med drugimi tudi Slovenija, posebno oni kraji na Dolenjskem in Štajerskem, kjer je vino za kmeta edini vir dohodka. Če kmet ne proda vina, si ne more nabaviti niti najpotrebnejših življenjskih potrebščin. Poudarjati moram, da večina slovenskih, zlasti malih vinogradnikov vsled popolnega zastoja v vinski kupčiji le s strahom gleda v bodočnost, da so mnogi že izročni bedi in pomanjkanju. Dolžnost vlade bi bila, da priskoči vinogradnikom na pomoč ter z dobrimi trgovskimi pogodbami in z znižanjem prevoznih tarif omogoči izvoz vina.

Pri tej priliki moram opozoriti tudi na to, da so tvorile ravno dežele sedanje Avstrije najvažnejši trg za uvoz vina iz Slovenije in drugih vinorodnih krajev. Toda ta trg je vsled brezbrčnosti naše vlade, ki ni znala nasproti Avstriji ščititi interesov naših vinogradnikov, sedaj popolnoma propadel, ko je avstrijska republika proglasila vino kot luksuzno uvozno blago. Zato je nujno potrebno, da se pri prvi priliki trgov-

ska pogodba z Avstrijo preosnuje tako, da se bo našemu vinu priznalo prvenstvo pred drugimi ter da se mu pri uvozu dovolijo vse olajšave, ki so le mogoče.

Ker je vlada izvozu našega vina dose-daj posvečala premalo pozornosti in ni storila ničesar, da bi zagotovila najvažnejši trg v Avstriji, vlada med vinogradniki po pravici veliko razburjenje in nezadovoljstvo. Zato vprašam gospoda ministra:

1. Kaj je s pogodbo, ki je bila v jeseni leta 1922 sklenjena med Češkoslovaško in našo državo?
2. Ali hoče gospod minister storiti vse, da omogoči izvoz vina ter na ta način podpre velevažno panogo našega narodnega gospodarstva?

Beograd, 28. junija 1923.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

Vrednost tujega denarja.

Denar	25. jun.	27. jun.	2. jul.
	K v	K v	K v
ameriški dolarji (eden)	348 —	354 —	363 —
avstrijske krone (sto)	—	—	50 —
češkoslov. krone (ena)	10 52	10 68	10 92
angleški funti (eden)	—	1628 —	—
francoski franki (eden)	—	22 —	—
italijanske lire (ena)	15 76	—	15 88
bolgarski levji (eden)	—	—	—
carski rublji (sto)	—	—	—
nemške marke (sto)	—	—	24 —
rumunski lei (eden)	—	1 64	—
švicarski franki (eden)	—	64 —	—
poljske marke (sto)	—	—	—
mažarske krone (sto)	—	3 80	—

g Kdo odločuje o prometu z denarjem? Pred kratkim smo čitali, da pošte ne sprejemajo avstrijskega železnega drobiža po 20 vinarjev, t. j. 5 par. Zakaj ne? Ali ni več v veljavi, ali ga finančna uprava še sprejema? Da bi bil razveljavljen ta drobiž, ni bilo čitati. Nadalje: Vsak je dolžan sprejeti po 100 novčanic po 1 Din, pol in četrt Din; pošte pa le po 50 oziroma 100 kosov. Zakaj ta izjema pri pošti? g Papirnatega denarja imamo po izkazu Narodne banke z dne 22. junija v prometu za 5488 milijonov 700 tisoč dinarjev.

g Češkoslovaška kupuje zlato. Kakor poroča »Prager Tagblatt«, je češkoslovaški bančni zavod kupil potom angleške banke okrog 2500 kg zlata v znesku 40 do 50 milijonov češkoslovaških kron.

CENE.

g Cene na žitnem trgu. Moka po K 30.—, koruza K 13.—, otrobi K 8.—, pšenica K 19.—, oves K 14.40.

g Cene žitu. Novi sad, dne 30. junija. pšenica: baška, 78 kg, 440; baška, 74 do 75 kg, 2 do 3 odst., 430; baška, 76 do 77 kg, 427.5 do 437.5; baška, 77 do 78, 2 do 3 odst., 435. Ječmen: baški, 64 do 65 kg, 300. Oves: baški, 310. Turščica: baška, 267 do 280;

baška okrogla, 280 do 325; bela 315. Fižol: baški beli 700. Moka: baška »0« 670; »2« 635; »6« 675; »6« 500; banatska »5«, postavno Beograd 502.5; »7.5« 390.

g Vinski trg. Stanje vinogradov po državi povsod povoljno. Zaloga lunskega vina so razen v Dalmaciji še povsod velike. Izvoza ni in tudi za v bodoče ni izgledov za izvoz. Cene zadnjih dni v Vrhu 7 do 7.5 odstotna vina 1.25 Din, 7.5 do 8 odstotna 1.50 do 1.75 Din, 9.5 do 10.5 odstotna 2 do 2.5 Din, 9 do 10 odstotna črna 2 do 3 Din za liter. — Vinska trgovina v Avstriji je nekaj živahnješa, vendar konzum vina stalno pada. Isto velja za Češkoslovaško, kjer so tudi izgledi vinske trgovine dobri. V Italiji je kupčija tudi oslabela.

g Gospodarska zveza notira danes sledeče cene: Semena: Domača detelja črna, plombrana, garantirano čista brez predenice po Din 45. Lucerna ali nemška detelja po Din 40. Semenska pesa »Eckendorfer« in »Mamuth« po Din 18. — Gnojila: Kalijska sol, 42% po Din 150 za 100 kg. Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 260 za 100 kg, z vrečami. Rudninski superfosfat s ca 16% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 190 za 100 kg. Vreče po 100 kg. Cene veljajo pri odjemu originalnih vreč, pri vagonskih pošiljkih se iste znižajo. — Krmila: Lanene tropine po Din 5 za kg. Vreče po 50 kg. Orehove tropine, vsebujejo 42% bakrove kovine in maščobe po Din 3.50 za kg z vrečami. Vreče po 75 kg. — Vinogradniške in kmetijske potrebščine. Drevesne škroplilnice bakrene po Din 400. Modra galica po Din 12 za kg. Zveplo, dvojno rafinirano, po Din 4 za kg. Trierji (žitni čistilniki) trdke Held po Din 3500 znamke I. A. Trierji (žitni čistilniki) trdke Held po Din 3000 znamke I. B. Mlatilnice na ročni in gepeljni pogon po Din 4000. Mlatilnice na gepeljni pogon s siti in tresali po Din 5500. Gepeljni na 36 obratov po Din 4500, na 24 obratov po Din 4000. Poleg tega so na razpolago vsakovrstni poljedelski stroji, kakor: Čistilniki (pajetelji), plugi, brane poljedelske, brane travniške, brzoparilniki, gnojnične sesalke, vodne sesalke, kose, brusil za kose itd.

ZIVINA.

g Mariborski živinski sejem. Dogon: 6 konj, 16 bikov, 175 volov, 352 krav in 12 telet, skupno 561 komadov. Cene za kilogram žive teže v Din: debeli voli 12.50 do 15, poldebili 11.75 do 12.50, plemenski 9.25 do 11.50, bikji za klanje 10 do 14, klavne krave debele 11.25 do 12.50, plemenske krave 9.50 do 11.25 krave za klobase 8.75 do 10, mlazne in breje krave 10 do 12.50, mlada živina 12 do 18, teleta 14.25 do 16.50. Meso: volovsko I. vrste 26 do 27.50, II. vrste 24 do 25, od bikov, krav, telic 21.50 do 23, telečje I. vrste 25 do 26, II. vrste 20 do 24, svinjsko sveže 35 do 40 Din.

g Stanje in približna vrednost živine v Jugoslaviji. Na podlagi uradnih podatkov poljedelskega ministristva je bilo število živine 1. 1922 sledeče: goveda 4 milijone 58 tisoč 415 glav, bivolov 31 tisoč 938, konj 1 milijon 43 tisoč 528, mežgov 15 tisoč 2, oslov 86 tisoč 36, prešičev 887 tisoč 20, ovc 8 milijonov 461 tisoč 504, koz 1 milijon 801 tisoč 408, perutnine pa 13 milijonov 810 tisoč 223. — Približna vrednost je bila sledeča: Goveda 1818 milijonov dinarjev, bivolov 64 milijonov Din, konj 5250 milijonov Din, mežgov 32 milijonov 500 tisoč Din, oslov 80 milijonov Din, prešičev 935 milijonov Din, ovc 2550 milijonov Din, koz 540 milijonov Din, perutnine 276 milijonov Din. — Skupna vrednost živine znaša približno 17.850 milijonov Din.

IZVOZ IN UVOZ.

g Francozi proti uvozu tujih vin. Naše ministristvo trgovine in industrije je dobilo poročilo od generalnega konzulata v Parizu, da so francoski vinogradniki započeli živahno akcijo proti uvozu tujih vin. Ako jim akcija uspe, bo naše vinogradništvo utrpelo precejšnjo škodo, ker se je v Francijo uvažal dober del naših vin.

g Priprave za izvoz žita iz Rusije. Iz Moskve poročajo: Priprave predstoječega izvoza žita so oblasti dale v popravilo 40 tisoč vagonov. V celem bo samo za žitne transporte na razpolago najmanj 130 tisoč vagonov.

g Rusija bo izvažala žito. Iz Moskve poroča ruska telegrafska agentura, da bo po dosedanjih računih znašal izvoz žita vanj 2 in pol milijona ton.

RAZNO.

g Slovaški sadjarji so imeli pred kratkim zborovanje, na katerem se je protresalo vprašanje, ka-

ko bi letošnji sadni pridelek najbolje izkoristili. Povdarjalo se je, da je na Slovaškem 10 milijonov sadnih dreves, ki dajo na leto povprečno 20 tisoč vagonov sadja. Ker je ta množina toliko, da je domači trg s sadjem popolnoma preskrbljen, na ga še precej dosti lahko izvozijo, zato je treba omejiti uvoz (pomaranče) ter podpirati izvoz. Sadni pridelek je vreden 180 milijonov češkoslovaških kron. Lansko leto je znašal uvoz sadja na Češkoslovaško — 20 milijonov češkoslovaških kron, a izvozilo se ga je samo za 4 milijone češkoslovaških kron.

— Stanje vinske trte in vinska kriza. Iz pohorskega vinskega okoliša pišejo: Trta je po rezi dobro in hitro poganjala ter je bilo upanje vinarstvom na dobro letino utemeljeno. Pomladanski mrz ni škodoval. Razne vrste so cvetele že prvo dni junija. Iladno vreme junija pa na cvet ne ugodno vplivalo. Pozne vrste še sedaj niso ocvetele. Opaža se sedaj, da se grozdje močno vsiplje. Tudi grozdni sokaki nastopa množično v povzročajo ogromno škodo. V zadnjem času se pojavljata še peronospora in grozdna plesnoba, katerih učinkovito pobijanje ovira slabo vreme. Upanje na dobro leto pri nas se je torej zelo zmanjšalo. Sedanje neugodno vreme ima že znaten vpliv na kakovosti letošnjega pridelka. Veliki obdelovalni stroški, visoke cene vinogradniških potrebščin, neopravičeno visoko obdavčenje vinogradnikov ter nizke cene lanskega pridelka, ki še v veliki meri ni razprodan, tirajo naše vinogradnike v obup. Vinogradniki, božite torej previdni pri prodaji lanskega pridelka!

g Vinska borza v Zagrebu. Iz Zagreba poročajo: Nedavno je neka vinska anketa pod predsedstvom grofa Kulmerja pokrenila vprašanje, da bi se za vino tržilo tudi na zagrebški borzi za blago in vrednote ter da bi se cene notirale v uradni tečajnici. Anketa je sklenila naprositi borzo, da bi se taki dnevi trgovanja in notiranja vina vršili spočetka vsako sredo. Predsedništvo borze je prošnji ugodilo in se v sredo dne 4. julija ob 16. uri prične trgovanje z vinom po borznih običajih v zgradbi borze. To sredstvo bo mogoče precej omililo našo vinsko krizo.

g Za čebelarstvo razstavo v Sarajevu je dala vlada podpore 25 tisoč dinarjev. Razstava se vrši meseca septembra.

g Odkritje petroleja. V okolici Ostjeka so odkrili izvor tekočine, ki je povsem silena petroleju in ki tudi dobro gorl, če se zapali.

Boj za ceste.

V finančnem odboru bijejo naši poslanci hud boj za slovenske ceste, ki po krivdi samostojno-liberalnega centralizma vedno bolj propadajo, ker gre ves slovenski denar na jug, nazaj pa skoro ni pare. Vlada je predložila v dvajsetih letih za julij, avgust, september 140 milijonov dinarjev za ceste in mostove v Srbiji in Črni gori in 2 milijona 600.000 kron za Slovenijo, da bi pravilno moralo priti na nas skoro 15 milijonov. Tako nam je samostojno-liberalni centralizem samo za julij, avgust in september samo pri cestah odjedel več kot 12 milijonov dinarjev.

Naši poslanci: dr. Kulovec, Pušenjak in Zebot so v finančnem odboru nastopili s tako silo, da so se končno radikalno omajali v toliko, naj cestni in finančni minister sama določi se nadaljavo svoto za slovenske ceste in mostove. In 29. junija je minister za javne zgradbe v narodni skupščini izjavil, da se [vsled ostre zahteve Jugoslovanskega kluba] vsota namenjena za srb-ske ceste zniža za 5 milijonov dinarjev ter da se 4 milijone od tega določi za Slovenijo.

Krivica s tem sicer še ni poravnana, a dosegle se je vsaj nekaj.

Značilno je, da pri vseh teh sejah poslanec Pucelj niti ust ni odprl za pravice Slovenije, in ga celo k sejam ni bilo. Tako zastopa Pucelj slovenskega kmeta v naj-

važnejšem trenutku, ko gre zato, za kaj se bo obrnil in potrošil denar slovenskega poljedelca.

Razgled po svetu.

Razmerje med Anglijo in Francijo se vedno bolj poostruje. Angleška vlada zahteva od Francije, naj se spusti v dogovore z Nemčijo na podlagi zadnje nemške ponudbe, toda Francija ne mara o tem nič slišati. Zato je angleška vlada zagrozila, da bo javno izjavila, da Francija dela na propadu cele Evrope in bo sama začela pogajati se z Nemčijo.

Angleški obroč okrog Francije in Male antante dobiva vedno jasnejše oblike. Z Rusijo se je Anglija v sporu radi ribiških ladij sporazumela, delavska stranka, ki bo prej ali slej dobila vlado v roke, odločno nastopa proti francoski zasedbi Porurja in zahteva od vlade, da prizna sovjetsko republiko, z Nemčijo vodi konservativna stranka (ki sestavlja vlado) neka pogajanja, poleg tega angleška vlada podpira Mažarsko, Bolgarijo pa ima sedaj itak v svojih krempljih. V Belgradu so — kakor se vidi — slepi in ne vidijo na nobeno oko. Zunanja in notranja politika, kakor jo sedaj vodi Belgrad, pomenja konec.

Tedenske novice.

d Žalostna obietnica. 28. junija smo praznovali žalostno obletnico. Na ta dan pred dvema letoma so slovenski liberalci in samostojneži izročili slovenskega kmeta najhujšemu nasilniku, ki je kdaj ropal in izmagoval slovensko ljudstvo, belgrajskemu centralizmu. Centralizem pomeni skupino temeljnih državnih postav, katere dajejo vsi moč in vse pravice izključno v roke belgrajskim močtem in kapitalistom. In priznati moramo: Belgrajski oblastniki sijajno izrabljajo to moč ter so tekom teh dveh let iztisnili že tako množico premoženja iz slovenskega kmeta, da bo kmalu pol Slovenije do vratu zadolžena. Še nekaj let, in preje cvetoča Slovenija bo le še dom beračev in siromakov, ako ne pride pravočasno avtonomija. Kdo danes more še ostati Slovenec in trpeti v hiši »Domovino« in »Kmetijski list«, ki še vedno zagovarjata največje nasilje, ki se je v slovenski zgodovini zgodilo nad Slovenci — samostojno-liberalni centralizem.

d Laž ima kratke noge. »Kmetijski list« je pri svojih lažeh zopet enkrat doživel temeljito blamažo. Znano je, kako bi se radi polastili slovenskega združništva, da bi ga potem čisto po belgrajsko plačkali (ropali) v svojo osebnost in strankarsko korist. Zakaj tem ljudem je vsaka reč kupčija: politika, mandat, združništvo. Ker pa sami združništva ne znajo ustvariti in se jim tudi ne ljubi, so začeli vabiti že obstoječe združništvo v svoje okrilje. Toda kdo more danes samostojnežu le en sold

še zaupati? Zato so poskusili drugače. Začeli so ogabiti boj proti našemu združništvu: obrekovali so, lagali, sumničili, samo da bi zadržali odtrgali Zdržni zvezi. Toda nikdar se še niso tako hitro ugriznili v jezik kot to pot. »Kmetijski list« je bil pri siljen prinesiti sledeči popravek:

»Ni res, da je na obnem zboru Zadržne zveze posestnik Borc iz kamniškega okraja očital, da ni dobila njegova zadržna kljub garancijskemu pismu 17 posestnikov naprosenega kredita v znesku 2 milijonov kron, da pa je dobila klerikalna kapitalistična družba, takoj drugi dan na to posojilo v znesku 2 milijonov kron, pa čeprav je za posojilo jamčila samo družba kot taka. To pa zato, ker je eden glavnih funkcionarjev kapitalistične družbe prof. Remec, ki je podpredsednik Zadržne zveze; res pa je, da ni niti naslednji dan niti sploh kdaj v zadnjem času dobila nobena kapitalistična družba od Zadržne zveze posojila v znesku 2 milijonov kron, tem manj kapitalistična družba, pri kateri bi bil eden glavnih funkcionarjev prof. Remec, in res je tudi, da kaj takega na obnem zboru ni nihče očital. Tudi ni res, da se je na zadnjem obnem zboru Zadržne zveze vodstvu očitalo tudi, da za zadržne in za podpiranje združništva ni denarja, pač pa, da je imela Zveza toliko denarja preveč, da je dala poslancu Janezu Brodarju 800.000 K v volilne namene; res je nasprotno, da Zadržna zveza ni dala nobenega zneska poslancu Brodarju za volilne namene in da se kaj takega tudi ni na obnem zboru očitalo. — Ljubljana, 16. junija 1923. — Z odličnim spoštovanjem: Zadržna zveza — Ljubljani, registrovana zadržna z omejeno zavezo. — Legat.

d Proti Puclju je kot odgovornemu uredniku »Kmetijskega lista« vložena tožba radi obrekovanja, ki ga je storil »Kmetijski list« proti Zadržni zvezi. »Kmetijski list« si misli: le obrekojmo in lažimo, saj nam nihče nič ne more, zakaj Pucelj je poslanec in ga ni mogoče tirati pred sodišče. Pucelj pa gotovo vse storil, da ga narodna skupščina ne bo izročila sodišču.

d Koliko novih davkov odpade na Slovenijo? Novih davkov, ki nam jih je kljub najostrejši opoziciji naših poslancev naložil samostojno-liberalni centralizem, bi morala plačati Slovenija 37 in pol milijona dinarjev in sicer zemljiškega davka nekaj nad 31 milijonov dinarjev, ostalega neposrednega davka pa nekaj nad 6 milijonov. Torej je zopet kmet tisti, ki bo največ plačal. Zahvalimo se liberalcem in samostojnežem, ki so glasovali za centralizem.

d Med srbskimi kmeti vlada radi povišanja zemljiškega davka veliko razburjenje. Verjamemo. Saj je belgrajska gospoda srbskega kmeta prav tako odirala in ga odrla kot našega. Seveda pa je pri nas odranje veliko bolj dobičkonosno, ker s pomočjo dobrih davčnih instrumentov, ki jih je ustvarila avstrijska vlada, pri nas lahko pretaknejo zadnjo luknjo v žepu, dočim v Srbiji ni takega aparata.

d Kako je samostojno-liberalni centralizem povišal davke. Zemljiški davek, ki je znašal 1. januarja 1921 na 100-K čistega donosa 22.50 K, bo znašal po novem 1200 kron. Glasovali so za centralizem samo-

stojneži in liberalci, oziroma slov. kmetje sami, ki so zapeljani po »Kmetijskem listu« in »Domovini« volili samostojneže in liberalce.

d Novi davki, ki bodo tako globoko posegli v žep slovenskega kmeta in ki smo jih zadnjič pojasnili, so bili v narodni skupščini v prvem branju sprejeti. Naši poslanci so glasovali vsi proti (manjkal je samo eden, ki je bil nujno zadržan). Poslanec Pucelj pa se sploh zadnji čas ni udeleževal sej in tudi pri glasovanju ni bil navzoč.

d Radičeva stranka je sklenila, da z ozirom na prepoved njihovega shoda vsako zvezo z radikalno vlado prekine in se z njo ne bo spuščala v noben pogovor več. Svojo agitacijo je prenesla stranka tudi v Vojvodino, kjer se Nemcem mnogo škoduje in so v zadnjem času nemški poslanci že z ozirom na to začeli stopati v opozicijo proti vladi, da bi s tem utrdili svoje stališče.

d Napad na Pašica. Pretekli teden 27. junija je na ministrskega predsednika Pašica, ki se je ravno odpeljal iz narodne skupščine, streljal neki 25 letni fantalin Srb Raič. Oddal je sedem streliv iz revolverja v avtomobil, v katerem se je Pašić peljal, pa ni zadell razen z eno kroglo, ki je šla skozi roko in je rana povsem nenevarna. Drobci šipe od avtomobila so ga tudi po obrazu nekoliko oprasnili. — Napadalec so takoj prijeli. Izpovedal je, da je demokrat (liberalec) in da je zato streljal na Pašica, ker le-ta ostreje ne nastopi proti Radiću. Seveda se je v tem zlagal (čisto po demokratsko) in se je izkazalo da je streljal zato, ker ga Pašić ni hotel zopet sprejeti v službo, ki jo je imel preje pri komisiji za reparacije v Pasavi in je prejemal mesečno 2100 frankov. Fant je popolnoma pokvarjen. Kot demokrat je pač imel v tem oziru dobro šolo. Njegov brat je izrazil orjunaš. — Če bi bil Raič hrvatski radičević ali celo slovenski klerikalec, bi danes »Jutro« in »Domovina« in »Kmetijski list« vso Slovenijo obesila na brzoglavne drogeve od Soče do Vardarja. Tako pa je Srb in slovenski liberalci mu postavijo še spomenik.

d Orjunci, ki so vzeli patent na patriotizem, se radi odtegujejo vojaški službi s tem, da jo pravočasno odpihajo v zasledeno ozemlje, kjer postanejo navdušeni — fašisti. Tako je dognal vojni okrug mariborski.

d Škofijska gimnazija v Št. Vidu nad Ljubljano je imela koncem šolskega leta 307 dijakov. Dovršilo jih je razred z odliko 81, z dobrim uspehom 183, ponavljavni izpit so dovolili 34 dijakom (23 iz enega predmeta, 11 iz dveh predmetov), razreda ni dovršilo 6 učencev, neizprašani so ostali trije.

d Ljubljanska mestna občina je začela graditi veliko novo letno kopališče ob Ljubljanici nad Malim grabnom.

d Petindvajsetletnico mašništva bodo letos praznovali sledeči duhovniki: Ažman Andrej, katehet meščanske šole v Ljubljani; Čemažar Franc, Hartman Jozef, župnik v Blagovici; Jan Ivan, župnik na Culo; dr. Ivan Knific, profesor v Zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu; Knol Adolf, župnik v Krašnji; Koželj Franc,

župnik v Zapogah; Kržišnik Jozef, profesor v Zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu; Lavrič Andrej, dekan v Vipavi; Rebolj Blaž, župnik v Doberniču; Schauer Avgust, župnik v Koprivniku na Kočevskem; dr. Ivan Zore, univerzitetni profesor v Ljubljani in Zupančič Franc, župnik v Starem trgu pri Kočevju. Sešli se bodo 18. julija v knezoškofjskem zavodu v Št. Vidu nad Ljubljano.

K. Z. v Spitališu je imela na praznik sv. Petra in Pavla občni zbor. Nasprotniki so nekaj hoteli motiti govornika, tajnika O. K. Z., in pogrevali stare fraze proti dr. Korošcu, ki jih vsak mesec prinese »Kmetijski list«. Pa so jo pošteno izkupil in osramočeni za pustili dvorano. Občni zbor je izrekel popolno zaupanje Jugoslav. klubu. Nato so se vršile volitve novega načelnstva in članov zaupniškega zbora.

K. Z. v Motniku in Zgorajnem Tuhinju sta imeli v nedeljo 24. t. m. občni zbora. Tajnik Grčar je razložil sedanjí politični položaj, razložil razmere naše stranke do sedanje samosrbske vlade in referiral o organizaciji Kmetijske zveze. Na obeh občnih zbora so udeleženci z navdušenjem izrekli zaupnico Jugoslavskemu klubu. Obe K. Z. odločno protestirata proti novim krivičnim davkom. Ob tej priliki se še posebej zahvalimo poslanecem, ki branijo koristi slovenskega ljudstva in se trudimo Radičevim volilecem, da puste svoje poslance v brezdelju doma, da srbska porodica neovirano lahko izmoghava hrvatskega seljaka.

— Novomeško okolico opozarjamo, da bo v nedeljo 15. julija v Št. Petru pri Novem mestu slovesna blagoslovitev tamošnjega »Katoliškega doma«. Prireditel je prične ob 1. uri popoldne. »Dom« bo blagoslovil stolni kanonik dr. Opeka, ki bo imel tudi slavnostni govor. Na zborovanju po blagoslovitvi bo govorilo več govornikov, med njimi tudi zastopnik SKSZ iz Ljubljane. Po zborovanju bo veselica na župniškem vrtu poleg »Doma«. Sodelovala bo šentjernejska godba in več pevskih zborov. Prijazno vabimo vse okoličane, zlasti še naše organizacije. Zeleti bi bilo, da slednje prijavijo svojo udeležbo pripravljavnemu odboru v Št. Petru.

d Na Važah pri Lidi bi v nedeljo, dne 15. julija 1. javni nastop litijske orlovske srenje. Spored: Ob pol 10. uri sprejem gostov. Ob 10. sv. maša v tarni cerkvi, nato javno zborovanje. O pol dveh litanije, nato javna telovadba Orlov, Orlic in obojnega naraščaja. Po telovadbi nastopijo pevski zbori iz Smarini in Moravci. Pri prireditvi sodeluje društvena godba iz Radeč. Za »okrepčilo« bo preskrbljeno.

d Šentjakovski Orel v Ljubljani. Slavnost desetletnice in blagoslovljenja prapora se bo vršila po sledečem sporedu: V soboto dne 7. julija ob pol devetih zvečer mirovni in bakljača po mestu; podoknica kumici in ustanovitelju šentjakobkega Orla. — V nedeljo, 8. julija: Po prihodu vlakov (okrog 8. ure) zbiranje udeležencev na Medijatovem dvorišču; obhod v sprejedu v župno cerkev sv. Jakoba, kjer bo ob pol 10. blagoslovljenje prapora. Nato cerkveni govor in sv. maša. Po sv. maši slavnostni obhod po mestu z razvitim praporom. — Popoldne ob dveh pete litanije v župni cerkvi sv. Jakoba. Ob treh javna telovadba na prostoru pri Dolenjskem kolodvoru ob Dolenjski cesti. — Zvečer ob osmih družabni večer v veliki dvorani hotela »Union«. — Pri prireditvi bosta sodelovali godba Zveze jugoslovanskih železničarjev in godba Zveze jugoslovanskih železničarjev in godba Mladinskega doma. — Vstopnica k javni telovadbi: sedeži I. vrste po 12 Din, II. vrste po 10 Din, stojnice 4 Din; vstopnica k družabnemu večeru 10 dinarjev. — Prireditel se bo vršila ob vsakem vremenu, samo telovadba bo v slučaju slabega vremena zvečer ob osmih v Unionu. Na družabnem večeru bo vsestransko preskrbljeno za razvedrilo in okrepčilo. Na razpolago bodo tudi brezalkoholne pijače. — Bliznje odseke prosimo, da se gotovo udeležijo tudi prireditve v soboto zvečer. Vabimo tudi naša izobraževalna društva, zlasti v bližini

Ljubljane k naši prireditvi. Odseke in društva prosimo, da pridejo z zastavami, kjer jih imajo.

d Sv. Jošt nad Kranjem. V četrtek dne 20. julija praznujemo pri Sv. Joštu bolj slovesno praznik sv. Ane. Skrbelo se bo za govornike in za spovednike. Krščanske matere! Vas pričakujemo dan. Pridite in navdušite se pred oltarjem vzornice sv. Ane za svoj veliki poklic. P. n. gg. župnike pa prosimo, ako se jim zdi primerno, da bi ta shod oznanili in tudi priporočili. F. W.

d Izlet v Soro oziroma Presko priredi v nedeljo, dne 15. julija Moška in mladeniška Marijina družba v Križankah v Ljubljani. Popoldne služba božja ob 10. v Sori, popoldansko opravilo pa ob pol treh v Preski. Kosilo v Preski (50 K za osebo). Priglasiti se je treba najkasneje do 10. julija. Družbeniki in prijatelji, pokažimo v Sori in Preski, da naša družba ni najmanjša in da se zavedamo svoje dolžnosti kot kongreganisti.

d Na evharistični kongres v Zagreb pobiti tudi Moška in mladeniška Marijina družba v Križankah v Ljubljani z zastavo. Priglasiti se je treba najkasneje do nedelje 8. t. m. Pridružiti se je lahko vsak somišljenik. Družbeniki, pokažimo v Zagrebu, da ima naša zastava vselej častno stražo okoli sebe.

d Šišensko prosvetno društvo bo razposlalo nekaterim organizacijam in osebam okoliščni, v kateri utemeljuje važnost in nujno potrebo poizjemni denarni podpori. Vsi oni, ki bodo okoliščni prešli, se tem potom uljudno naprošajo, naj uvažujejo izredno težke razmere, ki obstoje v okoliščni tega društva in naj okoliščni pridejano poštno poloznico čimprej uporabijo.

d Gasile! Ne pozabite, da se bo vršil v nedeljo dne 15. julija 1923 ob pol 11. uri zvezni občni zbor v Ljubljani, Mestni dom in pa velika ter težka vaja poklicnega in prostovoljnega gasilstva na trgu sv. Jakoba. Naj nihče ne zamudi tega zborovanja in vaje, pri kateri bo delovala tudi nova avtomobilna brigada. Železniška vožnja bo polovična proti društveni izkaznici.

d Smrtina kosa. V Trzinu je 23. junija umrla po kratki in mučni bolezni gospodična Terezija Narobe. Pogreb pokojnice je pokazal, kako priljubljena in spoštovana je bila ranjka. Naj v miru počiva!

d Viktor Bravič: Vašo prošnjo smo poslali Jugoslavskemu klubu. Kakor se vidi, je minister svojo obljubo snedel, ali pa podrejene vojaške oblasti niso obveščene.

Pekate se po predrage, pravi kdo. Kdor pa jih je preskušal, da so vzlic višji ceni cenejše, ker se zelo nakuhajo in jih je manj treba.

d Čevlje kupujte samo z znamko »Peko« ker so ti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga Ljubljana, Preg 20 na drobno tudi Aleksandrova cesta 1.

IZ KRŠKE DOLINE.

V Krškem so imeli Sokoli v nedeljo dne 10. junija svojo parado: izlet in tekme. Njihova vzorna disciplina se je ta dan krasno izkazala. Bolj kot tekma, je disala mnogim Sokolom šolska župica s prvovrstnim pivom. Načelnik, neki Hrvat se je trudil, skakal sem in tja po telovadišču in rotli, naj vendar vsi tekmujejo, da ne bodo ropet Orli govorili, da v Sokolu ni nobene discipline več. Pa vse prigovarjanje ni dosti pomagalo. Česar se Sokolič ni naučil, tega Sokol tudi ne zna. Nalovil je na telovadišču nekaj Račanov, menda učiteljev, ker dragi so tako vsi Orli — jih poslal na določeno mesto in jim zabital: zovdje čakajo in žel iskati drugih. Srečno je dobil svetokrškega načelnika in ga nabrauil: »Gdje imaš momce? Svi morate tekmuovati! Pa vkljub temu ni nobeden, čeprav se te dober teden pred nastopom doma hva-

III, da jim »dobro gre, ker da so sami izurjeni telovadci. Domov so prišli vsi zaspani, ko mežnar odzvonil je dan. Pač, malo preje, okrog 2 po polnoči. — K sv. maši svetokriški Sokol razen par isjem sploh ne hodi, v Boga ne vem ali verujejo ali ne, v smrti pa vsi. Ko so pred pol letom spremijali k sadnjemu počitku nekega umrlega člana, so se domislili, da bodo tudi oni umrli, da bodo vsi ljudje umrli, pa da nič ne vemo kdaj. Pa se oglasi eden izmed njih in pravi: »Vsak lahko ve, kdaj bo umrl. Če vzame puško, in se ustrelji, pa vo, kdaj bo umrl. Lep tak Sokol! Zdravo!

V Leskovcu in Cerklah se pridno pripravljajo za kat. shod. V Sv. Križu nameravajo pred kat. shodom prirediti telovadno akademijo. V Kostanjevici je prišel nov sednik, g. dr. Edvard Vračko. — Bog živi.

SVIBNO PRI RADECAH.

Pri nas je zmirom kaj novega. O priliki birnovanja je krajni šolski svet sklenil, da se odstrani igralni oder iz šolske sobe I. razreda, ker to vendar ne gre, da bi stale tiste pomalane planke pokonec, ko pride z nadzorovanju krščanskega nauka sam škof, ki je za verno ljudstvo najvišji dostojanstvenik. Zagrizenemu »Jutrovecu, učitelju Ivanu Pečniku pa to ni šlo v glavo, on se je sklepu ustavil in pretil z okrajnim šolskim svetom. Seve, pomagalo ni nič, oder je bil odstranjen; okrajni šolski svet v Krškem pa je res poslal šolskemu vodstvu nekako pisanje, kjer se je njegov poročevalec povzpelo do trditve, da oder prav nič ne ovira pouka v šoli, da ga imajo v šolski sobi tudi na par drugih krajih, da lahko veroučitelj zbaše vse otroke iz vseh oddelkov v sobo II. razreda in naj jih tam škofu predstavi. — To vam je lep okrajni šolski nadzornik, zvest sluga liberalnega učiteljsva! — Poprej je šilil, da smo z velikimi stroški zidali novo šolsko poslopje z modernimi učnimi sobami, zdaj pa naj bodo naši otroci prisiljeni, leto in dan gledati tiste vsilil, ki so še slabši kakor jih vidijo doma, pa natlačene sedeti v preostali polovici sobe. Presvetli naj pa tudi kot navaden khibovski pastir bo zadovoljen, da ga sploh puste noter v šolo. Toliko je pa vendar bil previden tisti brihtni slovitelj onega pisanja, da se dalje ni vtikal v pravice krajnega šolskega sveta, češ, da mora oder ostati, ali pa da se mora nemudoma nataj postaviti, kakor je to za trdno prikačeval predzami učiteljsva. — Sicer pa, kaj nam to mar, kaj imata med sabo okrajni šol. svet in pa šolsko vodstvo! — Nekaj drugega pa je bilo takrat, ko je okrajni šolski svet kar na svojo pest zoper dovoljenje krajnega šolskega sveta vrnil med še itak velike šolske stroške še znesek več sto dinarjev, ki naj jih šolska občina povrne učiteljski Daniel Habjan za štedilnik, ki ga je ona sama brez dovoljenja domačega šol. sveta kupila in v svojo sobo postavila, ko je vendar poprej že par let lahko prebila brez neje. Bilo je skrajno predržno od našega učiteljsva, ki se je zahrbtno obrnilo za pomoč v tej reči na okrajni šolski svet, pa tudi od tega, ker mu je ustregel, in meni nič tebi nič naložil občini še ta davek. — Ljudje božji, ali zdaj vidite, kaj zna liberalno učiteljsvo, in kako bi delalo z vami, ako bi prišlo na konja! — Toda to učiteljsvo, kakor tudi gospoda pri okrajnem šolskem svetu naj pomisli, da namestniki Pribečević-Zerjavov šolski zakon, po katerem naj bi delavno ljudstvo samo plačevalo, drugače pa moralo molčati, do danes še ni sprejet, in tudi nikoli ne bo! — Krajni šolski svet po deželi pa naj bodo previdni in pozorni na samevoljne in neopravičene zahteve liberalnih učiteljev, in naj se ne puste pometati od njih, in tudi ne od okrajnih šolskih svetov, oziroma od njihovih šolskih nadzornikov!

SENCUR PRI KRANJU.

V nedeljo dne 8. 7. ob treh popoldne uprizori tukajšnje izobraževalno društvo burko v petih dejanjih: »Babilone. Val prijatelji društva in poštene zabave prijazno vabljeni.

POLHOV GRADEC.

22. julija bo praznoval orlovski odsek Polhov Gradec svoj slovesen dan. Prvikrat bo javno pokazal kaj premore po enoletnem obstoju. Zanimanje za prireditelje je povsod veliko. Priidružite se še drugi! Celotni spored je sledeč: 1. ob pol dveh sprejem pred vasio, 2. pete litanijske v župni cerkvi, 3. javna telovadba: nastop Orlov, horjulskih Orlic in naraščaja. Tudi obstop srečelov obeta, da bo silno zanimiva prireditelje. Sočeljuje slava

megeška godba. Vabite se vsi okolščani, da nas ta dan obiščete v Polh. Gradcu, da dobite novega ozivljajočega duha za delo v kat. organizacijah. — Bog živi!

DOBRNIC.

15. julija praznuje naš Orel 10 letnico, ki je združena z okrajno prireditelji. Popoldne je sveta maša na prostem in orlovski tabor, popoldne telovadba, srečelov in prosta zabava. Goste iskreno vabimo! Za članke in članice odsekov trebanjskega okrožja je udeležba obvezna. — Bog živi!

BREZOVICA PRI LJUBLJANI.

Tukajšnje Slov. kat. izobraževalno društvo praznuje dne 8. julija 1923 20 letnico obstoja. Ker se ob tej priliki ustanovi pevski zbor »Pevske Zvezice iz Ljubljane (nad 50 pevcev) pod vodstvom povodilje prof. g. M. Bajuka. Vabljeni so tudi drugi zbori, ki so vključeni v »Pevski zvezici. Spored: 1. Ob četrti na tri pete litanijske M. B. v župni cerkvi. Poje »Pevska zvezica. 2. Ob 3. v Kat. domu slavnostna predstava »Užitkarji, drama v 3 dejanjih. 3. Slavnostni govor na senčnatem vrtu pred Kat. domom. Govori prof. g. dr. V. Sarabon. 5. Nastop Pevske zvezice iz Ljubljane. Poje sledeče pesmi: a) Premrl: Pesem šerjavor, b) Lajovic: Pastirski, c) Foerster: Ljubica, d) Novak: Gorski kraj, e) Bajuk: Djevojka je ružo brala, slovaška narodna, f) Bajuk: Teško travi, črnogorska narodna, g) Dev: Veseli letni časi, h) Dev: Njega ni. 6. Nastop Orlov in Orlic. 7. Srečelov, turška kavarna itd. Za mizla in gorka jedila, kakor tudi za pijačo, tudi abstinence, bo poskrbljeno.

LUCINE NAD SKOFJO LOKO.

Vse okrog nas se je že vnelo za izobrazbo ljudstva v krščanskem smislu. Končno smo se tudi mi ojunčili in bomo v nedeljo dne 8. julija t. l. ustanovili »Katol. slov. prosvetno društvo. Bog daj svoj blagoslov! — Naši vrli fantje in dekleta bodo prav ta dan tudi prvikrat pokazali svoj nastop v »Prizoritvi igre »Divji loveci. — Domačini in prijatelji iz okolice prijazno vabljeni! — Odbor.

VERD PRI VRHNIKI.

Vsem darovalcem dobrot in mlajev, vsem, ki so sodelovali in tako pripomogli, da je naša prireditelje sijajna izpadla: iskrena hvala! — Prosto-voljno gasilno društvo na Verdu.

RAKEK.

Naše verno in delavno ljudstvo ostane zvesto slovenski ljudski stranki. Četudi se repeneči po demokratskih shodih postajajo načelnik Jeras. Njegov zvesti pomagač je uradniščev Pavlovčič. Slednji in pa liberalci Tavcar, ki prav nič ne zaostaja v liberalni zagrizenosti za svojim vodjem Jerasom vzemirjuna dan za dnevom naše verno ljudstvo s svojo demokratsko agitacijo in hočeta na vsak način podvreči Rake Zerjavovi komandi. Vedite pa, da stojimo na braniku!

KOLENCAVAS — STRUGE.

Umarla je 15. junija v najlepši dobi v 32. letu vrla žena Terezija Nose iz Kolenčevsi. Zapustila je moža in 5 nedorastlih otrok. Bila je članica tretjega reda v Strugah. Tovarišice iz tretjega reda so jo v polnem številu sprejete k večnemu počitku ter ji zapele pred hišo in na pokopališču na grobnico. Bila je vsem priljubljena, kar sprinje nad vse krasni pogreb. Počivaj v miru!

SENCUR PRI KRANJU.

V nedeljo 24. 7. je imel dr. Stanko de Gleria v društvenem domu predavanje o škodljivosti alkohola na telo in dušo. Iskrena, domača beseda g. predavatelja je bila vsem k sreči. Bog mu plačaj! Upoštevajmo njegove misli!

RIBNO PRI BLEDU.

O Veliki noči tega leta je pri vojaki v Skoplju umrl Anton Valant iz Ribnega valed slabih vojaških razmer. Bil je edini sin in zelo marljiv, zato njegovi dobri starši tembolj žalujejo po njem. To je že drugi slučaj v kratkem času v naši župniji.

IZ KRŠKEGA OKRAJA.

Letošnje leto je nam obetalo jako dobro letino, pa kolikor dalje smo, toliko slabše je vse. Lansko leto suša, letos pa prevelika moča. Sena se dosti nakopi, hvala Bogu, ali kaj, ko se valed neprestanega dežja tako težko suši. Trta je nasta-

vila obilni zarod, toda je valed dežja ovirana v cvetu, tako da se je težko nadejati dobre trgave. Kakor se še sedaj kaže, bo brez nadaljnjih ujm dosti manj grozdja kot lani in v kalovosti bo delež za lanskim. To pa zato, ker ga je nekaj že pred 14 dnevi odevalo, dosti ga pa še cveto in to o sv. Petru, ko bi moralo biti že debelo kot brinjeve jagodice. Ljudje s strahom čakajo dočnosti. Ker je bilo lansko leto dosti vina, se je slabo prodalo. Zito je po večini rja osmodila, pčnice so hrošči kakor pravimo žužki snedli, kakor lani, ko je večina gospodarjev morala pšenice za seme kupiti. Kaj bo pa letos, ko je večina gospodarjev morala pšenice za seme kupiti. Kaj bo pa letos, ko je večina gospodarjev morala pšenice za seme kupiti. Kje so knežji strokovnjaki, da bi iznašli kakšno sredstvo zoper tega škodljivca, ker obrati jih ni mogote. Kmetje so vsi obupani. Ze govorijo, da bodo mrali opustiti setev pšenice. Sadja tudi ne bo preveč: največ kažejo jabolka in češnje, pa je te tudi rja na listju. Fazel nam smodi rja in pa listnate uši, ki jih pri nas še nihče ni na fozolu videl.

DOL. LOGATEC.

Ljudski oder v Ljubljani uprizori v nedeljo dne 8. julija t. l. ob 8. uri zvečer v društvenem domu v Dol. Logatu veseligr v štirih dejanjih: »Hlapec. Igra je polna humorja in se je na ljudskem odru v Ljubljani ponovno uprizorila. Upamo, da bo tudi Logatčanom in okolčanom jako ugajala.

Treba da Fellerjev Elizafluid Povsod kupiti morete!

Ako ustanovite, da Fellerjev pravi Elizafluid kje nemorete dobiti, prosimo sporočiti, takoj dobite sporočilo za Vas najugodnejše mesto, kje se prodaja

To je najboljšo
kar sem kedaj okušal!

Pravi Fellerjev Elizafluid kot dobrodejno sredstvo za drgnjenje! Za ude! Za vrat! Za glavo! Za zobe! Za negovanje kože! Kot kosmetikum! Za negovanje ust! V zimi! V letu! Pri tisoč priložnostih pokaže se blagodejnost, bolečine lajšujoč, koristen in mnogostoransko uporabljen. Je veliko močnejši kakor francoško žganje in najboljšo sredstvo za vrste! Nekoliko kapljic zadostuje, da tudi vi rečete:

To je najboljšo
kar sem kedaj okušal!

Skupaj s pakovanjem in poštnino stane:

3 dvojnati ali 1 specialna steklenica	24 Din
12 dvojnatih „ 4 specialne steklenice	84 „
24 „ „ 8 specialnih steklenic	146 „
36 „ „ 22 „	208 „

KOT PRIMOT: Eliza-obliki zoper kurja očesa z ališ din; Eliza-mentolni črtiki 4 din; Eliza-pospalni prašek 3 din; Eliza-ribje olje 20 din; Eliza-voda za usta 15 din; Eliza-kolonska voda 15 din; Eliza-sumski miris za sobo 15 din; Glycerin 4 din. in 15 din; Lysool, Lysoform 12 din; Kmečki čaj od 1 dinarja dalje; originalne Badikum francosko žganje velika steklenica 15 din; Eliza-mrčesni prašek 7 din; strup za pođane in miši 7 din. Za primot se pakovanje posebej računa.

Na to ceno se računa sedaj še 50% doplatka. Adresirati natančno: EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elizatrž štev. 16, Hrvatsko.

V vsako hišo 'Domoljuba'!

Listek.

Njiva.

Poučna zgodba za kmetiško ljudstvo.

Spisal I. Mohorov.

(Dalje.)

VII. Udarec za udarcem.

Zadnja smrtna slučajeva v Anžetovi družini sta bila zli ližala Anžetovo z nekaterimi sostanovalci. Ko je začelo iti z Anžetovo družino navzdol, se je nehote in nevede začelo zanimati sosedstvo zanje. Zdaj niso bili ti ljudje z dežele več tuji, bili so vsem drugim mestnim slični: stradali so, trpeli so, umrli so in so bili do pičice prav taki, kakor sto drugih mestnih trpinov, ki so morali biti od rojstva že stanovali v mestu, in niso poznali drugega načina življenja, nego takega, ki so ga živeli. Smešen ponos in zaničevanje, ki so ga čutili in kazali vsi ti bedni izprva nasproti Anžetovim, je ugašalo vpricho nesreč, ki so bile začele padati nad nove priseljence.

Zlasti se je bilo izpremenilo obnašanje stare ženice, ki je stanovala v istem hodniku kakor Anžetovi. Bila je to čudno posebna starica, ki je hodila poleti in pozimi zavita v rumeno volneno ruto in z malim koškom pod pazduho; zvečer se je redno vračala s polnim koškom in otroci so pravili materi, da nabira pomarančne lupine, divji kostanj, šiške in razno listje. Včasih so udarjali od njenih vrat presunljivi duhovi. Izza zaprtih vrat so jo slišali godrnjati. Otroci so se je bali. Uverjeni so bili, da je čarovnica. In kakor da bi jim hotela vcepiti strah do sebe, je bila do otrok čudno neprijazna. Grozila jim je s palico, zmerjala jih s priimki, ki jih niso umeli. Anžetovi otroci so bežali pred njo, večji sosednji pa so ji nagajali, ji hodili na vrata razbijati, polivali tla pred njenimi vrati, da je stopila s sukninimi čevlji v mokroto, polagali ji prekijo v hodnik, da je padala in se vrisoč podili za njo, ko je s koškom z doma odhajala.

Nekega dne je ženica nenadoma odprla vrata v Nežino kuhinjo, da so otroci bežali v izbo pod posteljo. Ženica je gibala z brado, ki ji je bila rahlo poraščena s sivimi dlakami in je začuden Neži dejala:

»Če me ne poznaš še, ti mlada, me poglej, taka sem in teta Reza mi je ime.«

Neža se je nasmehnila:

»Glejte no, teta Reza ste.«

»Da,« je rekla ženica in sedla k ognjišču. »Zato, ker smo sosedje in je sosed sosedu potreben in ni treba, da bi se drug drugega bali in sramovali.« Govorila je nato presekano in nekam čudno nejasno, kakor da vmes mnogo misli, pove pa samo pojedine stavke. Ves dan da je sama in molči, a da človek ves dan ne more molčati. Neža da ima otroke! Otroci so težka reč. Zlasti otroške bolezni, ki jih je kakor greha. Pa da se ona razume na otroške bolezni.

»Čaj naj pijejo!« je velela in za hip presekano vprašala:

»Nimaš?«

Izveklela je zavoj raznih zelišč in ga položila na mizo pred Nežo. Potem je segla v žep in položila pest rožičev poleg čaja in rekla:

»Daj jim! Otroci so sladkosnedi. Tete Reze se jim ni treba bati. Mir pa morajo dati, kadar počivam.« —

Neža je spoznala po par obiskih, da je ženica dobra, dasi čudaška. Da je na otroke nekam nenaravno osorna, se ji je zdelo čudno, dokler ni izvedela za prošlost tete Reze. Precej imovita vdova je bila in je izšolala tri otroke. Dva sta ji umrla, tretji je bil uračnik. Zaradi njegove žene ni mogla biti pri njem. Pošiljal ji je mesečno podporo, toda mati jo je užaljena pošiljala redno nazaj.

»Na svoji ženi zatlači grlo, ki me je zaradi nje zavrgel,« je viknila, ko je pripovedovala Neži o njem.

Še drugo čudno lastnost je opazila Neža pri njej. Spoznala je, da se teta Reza neskončno boji smrti in da zato pije neskončno čajev.

»Kavo piješ?« se je zavzela nekega dne nad Nežo. »To je smrt! Pij čaj z mlekom!« Četrte ure pozneje je prišla k Neži s piskrčkom svojega čaja, da naj Neža pokuša. Neža je pokusila in vzkliknila:

»Teta, kako morete to piti! To ni čaj! To je trpotčeva voda.«

»Nič boljšega!« je prikimala teta Reza.

»Kri hladi in čisti.« Nekega naslednjih dni pa je rekla:

»Vem za travo, ki vsakega pijanca v treh tednih ozdravi.« In nato je povedala, kako da se trudi s kočijažem Tonijem, ki pa njene nasvete in zdravila zaničuje.

»Zato pa ti rečem, da ga bova kmalu kropile,« je zaključila in prinesla naslednji dan Neži dotične trave in spravila Nežo v veliko zadrego, ker je bil Anže doma.

»Daj mu,« je rekla teta, »boš videla.«

»Oh, saj ni treba!«

»Molči, da ni treba!« je odvrnila teta, »Toni ga zavaja, če še ne pije, pa bo. Zato mu daj!«

Včasih sta se ženi pomenili o življenju v mestu in teta Reza je slikala živo sliko pekla nevešči Neži:

»Mesto. Kup zidu in boleznim in hudobe. V mestu se še otrok ne rodi zdrav, ne dober. Si prišla v mesto? Haha! Po bogastvo! Umirat si prišla, vsi boste konec vzeli. Mesto! Jaz ga kolnem.«

»Pa vendar bivate v njem!«

»Bivam, ker je moj mož tu pokopan in ker imam plačan pogreb.«

»Pogreb imate plačan, pa se smrti bojite?«

»Smrti? Ne, smrti se ni treba bati. Saj ji ne moreš ubežati! Pa se je boš bala! Ampak tiste samote na zadnjo uro se bojim. Moj mož je rjul, ko sem ga pustila pet minut samega.«

»Gotovo Vas bo obiskal sin.«

»Njega ne maram, vrata mu zaprem, če pride!«

Neža je čudeč se strmela v ženico in si stavila nehote vprašanja, ki so ji bila dotlej povsem tuja. Kaj bo napravilo mesto iz nje in njenih otrok? Morda jo bodo tudi njeni otroci na stara leta zavrgli in jih bo ona klela, kakor Roza kolne svojega sina. Kaj bo z Anžetom? Ali bo umrl v mestu, in

bo ona, njegova žena, ostala v mestu, kjer bo pokopan? Ona sama, bo-li podobna čudakinja, ko Reza in bo osorna z otroci in ji bodo nagajali in jo imenovali čarovnico in veščo? —

(Dalje.)

PREKLIC. Podpisana Bokal Franc in Ivana posestnika iz Zg. Loga pri Litiji št. 6, obžalujeva, da sva neosnovano žalila Františko Škarja, posestnika od istotam št. 4 in njene hčere in sinove, ter se jim vsem zahvaljujeva, da so odstopili od sodnega preganjanja.

BOKAL FRANC in IVANA.

PREKLIC. Podpisana NEŽA ERZEN, po domače na »Panteh« iz Stražišča 87 pri Kranju, sem obdolžila dne 22. t. m. posestnika Ivana Pretnar iz Rečice št. 39, pri katerem sem prenočevala, da mi je bilo vzelo nekaj blaga iz mojega zavitka, ter povzročila hišno preiskavo. — Podpisana obžalujem vse, kar sem povzročila, ker sem se pozneje prepričala, da nimam nikake škode pri mojem blagu od strani Pretnar-ja ali njegove družine, ter obžalujem vse te govorice in se zahvaljujem, da me g. Pretnar sodnijsko ne preganja.

NEŽA ERZEN.

Pritlično HIŠO z vrtom

PRODAM. — Cena po dogovoru. — JOSIP PEČAR, Dobrava štev. 3, p. Ježica pri Ljubljani. 8954

VINOGRAD v Okroglih, 1000 rodov trt, dve tretjini še za rigolanje, z zidnico in vso opravo, za Din 15.000, in HIŠO z zemljiščem za vinograd, za Din 5000. — PRODA ALEŠ JAKLIČ, Ravnik 15, p. št. Rupert, Dolenjsko.

Cerkvenika in organista

ZELIMO. Bira, stanovanje. — Prednost ima roko-delec. — Kraj pove uprava lista pod štev. 3872.

Mizarskega pomočnika

za pohištvo in dečka kot VAJENCA za mizarsko obrt SPREJMEM. Hrana in stanovanje v hiši. TOMO JEGLIČ, mizarstvo, Kamnagora št. 4, p. TREBNJE, Dolenjsko. 3858

NAPRODAJ JE: Nov, fini ročni MLEKARSKI KARSKI VOZ, razna KONJSKA OPREMA, OTOMANA in 65 kg VITRIJOLA. Sprejem UCENCA, ki ima veselje za sedlarako obrt. — IV. ČERNE, sedlar, Zgornja Šiška.

ALOJZIJ NOVAK, krojaški mojster v DOMŽALAH

sprejme učenca za krojaštvo

ter se tudi lahko nauči ZENSKO KROJAŠTVO.

Bencin-moter na vozu NAPRODAJ; ima 8—4 konj. sile, v dobrem stanju, pripraven za pogon poljedelskih strojev. — J. SINKOVEC, KAMNIK. 3892

Kmetje, pozor!

UGODNO se bo KUPILO na prostovoljni JAVNI DRAŽBI, ki se vrši dne 11. julija ob 11. uri, Cesta na Gorenjsko železnico 22 a; Ljubljana: par težkih zanesljivih KONJ, 3 TEŽKE VOZOVE za vsako vožnjo, več KONJSKE OPREME in drugo.

FELIKS KOSMAČ

Kranj, Pungrad 30

IZDELOVANJE in poprava KLOBUKOV.

Poroč. prstani
Double verižice
Sienske ure
Budilke
Zemne ure
Uhani

Najboljše trgovine ur, zlatnice in
srebrnice **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prešernova 1

Miši-podgane

stenice-ščurki in vsa gola-
zen mora poginiti ako porablja
moja najboljša pr izkuš. in splošno hvaljena sredstva
kot: proti poljsk in bišnim mišim 28 K, za podgane
28 K, za ščurke 30 K, za stenice 28 K, uničev. mo-
ljev 10 in 20 K, proti mrčesu. 10 in 20 K, mazilo proti
ušem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki
in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčesu na sadju
in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K.
Preprod. popust. Pošilja po povzetju Zavod za eksp.
M. JUNKER, Petrinška ul. 3, ZAGREB 1.

PRIZNANO NAJBOLJŠE

»PEKLENSKE KOSE«

HÖLLESENSEN) priporoča založnik in samo-
prodaja te znamke za Jugoslavijo, tvrdka: F. S.
KRABAR, VIŠNJA GORA. — Preprodajalcem
ugodne cenel 1751

Suhe gobe (jurčke)

KUPUJE po najvišjih dnevnih cenah
V. H. ROHRMANN, LJUBLJANA,
Sv. Petra nasip štev. 27 (za vodo). 2218

Cie. Gle. Transatlantique Francoska linija

Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko.

Havre-Newyork samo 6 dni.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Slovenska banka d. d. v Zagrebu.

Vozne listke in tozadevna poljsnila daje:

IVAN KRAKER,

zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41.

Združene opekarne d. d. Ljubljana

nudijo v poljubnih množinah

Zarezane štrešnike

model „A“ in model „D“ (vlečni crip), najpripravejše,
najtrpežnejše in najcenejše križe streh sedanjosti, dalje

zidno opeko.

Na željo pošljemo popis in ponudbe. Spretni zastopniki se sprejmejo.

Različno SADJE in vse vrste JAGOD

(maline, robidnice, borovnice, brusnice in rudeče
jagode) kupi vsako množino KONZERVNA TO-
VARNA NA VRHNIKI. — NAKUPOVALCI se
iščejo, oziroma naj stavijo ponudbe. 3685

Več petrolejskih cestnih svetilk
skoro novih, PRODA radi uvedbe električne raz-
svetljave občina DOL. LOGATEC. 3754

Lepo posestvo naprodaj za nizko ceno, i
vsem inventarjem, vino-
gradi, gozdovi in vse premičnine. Več pove Anka
Krašovec, mizar, Brezova reber 12, p. Semič, Dva.

Modna in manufakturna trgovina

F. in I. Goričar „Pri Ivanki“

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 29

prodaja razno manufakturno blago po za
20 odstotkov ZNIZANIH CENAH
dokler traja ta zaloga

Popolnoma varno naložite svoj denar v

VZAJEMNI POSOJILNICI V LJUBLJANI

V. Z. Z. G. Z.

sedaj poleg nunske cerkve, poleti 1. 1923 v svoji lastni palači ob
Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestu- **6%** brez odbitka rentnega in in-
jejo po validskega davka.

Vloge v tekočem računu se obrestujejo po **5 ½ %**.

Hranilne vloge vezane na dobo pol leta po **6 ½ %**.

Večji vezani zneski se obrestujejo po dogovoru.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela »Union«).

Kapital in rezerve skupno nad K 60.000.000.—

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled. Interesna skupnost s Sveopće

Zanatlijsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu ter z Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize,
sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod
najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.